

Museo do Pobo Galego

TRANSFORMANDO A MÚSICA EN PATRIMONIO

**A R Q U I V O D O
P A T R I M O N I O
O R A L D A
I D E N T I D A D E**

UN PROXECTO DE
DIXITALIZACIÓN,
CATALOGACIÓN, ESTUDO E
DIFUSIÓN DO PATRIMONIO
ORAL DE GALICIA

O básico:

- O APOI é unha base de datos de patrimonio inmaterial galego accesible na rede internet:
<http://apoi.museodopobo.gal>
- O APOI dispón de gravacións orixinais de música tradicional, eventos tradicionais en vivo, entrevistas, relatos e gran número de datos etnoculturais asociados que permiten buscalos e contextualizalos
- O APOI é unha ferramenta axeitada para o estudo, a investigación, a docencia da nosa cultura tradicional e, mesmo, o lecer
- O APOI é unha base de datos do Museo do Pobo Galego, pero os rexistros que alberga son cedidos por autores que asinan os seus traballos de compilación, dixitalización, transcripción, investigación, etc., sendo publicamente recoñecidos como tales e respectados nos seus dereitos.
- O APOI está en construción e é unha valiosa ferramenta de futuro

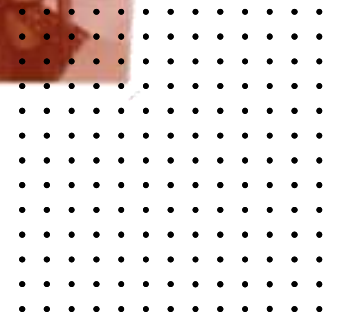
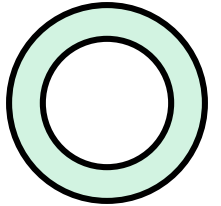
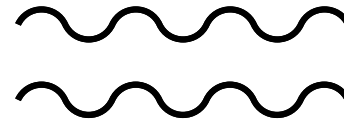

<http://apoi.museodopobo.gal>

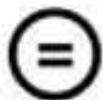

APOI

- Temos fondos de natureza moi diversa
 - relatos, adiviñas, música, poesía, baile...
- Dispoñemos de información relacionada
 - musicolóxica, lingüística, etnográfica...
- Incorporamos todos estes elementos nunha única base de datos
- Pensamos en servir as necesidades de moitos usuarios

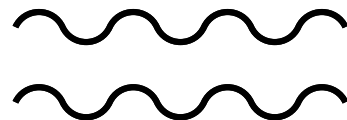
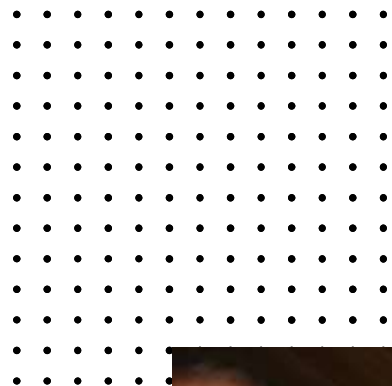
○ APOI

- C. AFA AGRUPACION FOLKLORICA ATURUXO
- C. AGALCARI ASOCIACION GALEGA DE CARPINTERIA DE RIBEIRA
- C. ASOCIACION DE GAITEIROS GALEGOS
- C. BIBLIOTECA DE CANGAS
- C. BOUSO-ALVITE (DOAZON JUAN MARI BELTRAN)
- C. CAMIÑO NOIA
- C. CLODIO GONZALEZ PEREZ
- C. FONDOS PROPIOS DO MUSEO DO POBO GALEGO
- C. GUILLERME IGNACIO
- C. GUSTAV HENNINGSEN
- C. JUAN PARGA
- C. JULIO CABRERA VARELA
- C. MANUEL VILAR
- C. MARCOS MANTEIGA
- C. MATO MaXe
- C. MERO IgBa
- C. MINI RiXo
- C. PABLO CARPINTERO CaPa
- C. REBOREDO
- C. ROSA GARCIA ORELLAN
- C. SANTOS- VILLAVERDE
- C. SCHUBARTH-SANTAMARINA
- C. SEGADORES DE ORREA
- C. MPG A NOSA TRADICIÓN ORAL - Atallo
- C. MPG EMBARCACIÓNS TRADICIONAIS LINO LEMA - Atallo

Q U E “ A S
C A N T I G A S
V O L T E N
A O P O B O
D O Q U E
S A Í R O N ,
T A L C O M O
A X E N T E
D O P O B O
N O L A S
F I X O
C H E G A R ”

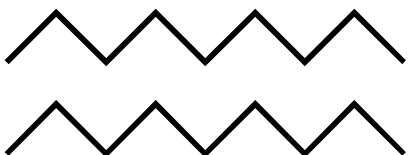

Primum non nocere

- O traballo de inventario dos arquivos físicos
 - A listaxe dos obxectos da colección e as súas características
 - O estado do soporte orixinal
 - O arquivo da información do soporte

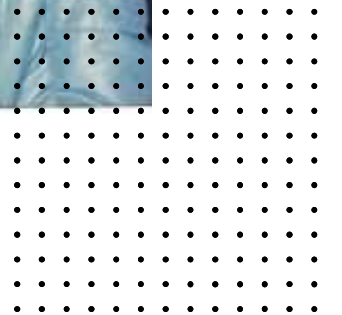
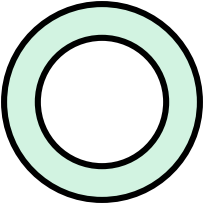
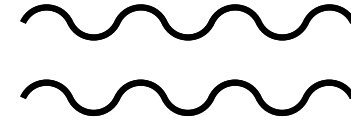
O traballo técnico do rexistro de son

- O traballo técnico do rexistro de son
 - O estado do rexistro e soporte orixinal
 - O procesado dixital
 - A edición musical
 - A delimitación e corte da peza
 - Os datos das persoas que procesan o son

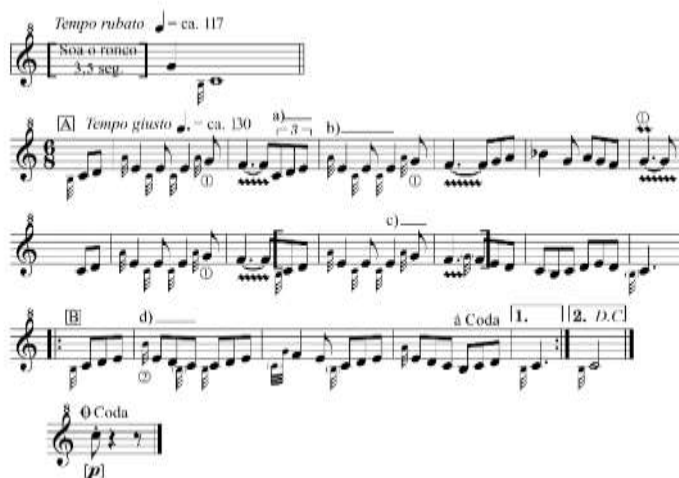
O traballo de campo no que se obtivo

- Os datos do informante
- O entorno xeográfico e temporal
- O uso ou ocasión
- Os datos do compilador

O traballo de transcripción

- O texto e, no seu caso, a partitura
- Os datos e características da música e dos textos
- Os datos cada persoa que fai as transcricións

Museo
do Pobo
Galego

Instituto Galego de
Estudos e Investigacións
Musicais

ID#553

Bemposta - Osoño - Vilardevós, 1978

Informantes: Veciñas de Bemposta

Compiladora: Dorothe Schubarth

Transcrición: Dorothe Schubarth e Antón Santamarina

Verín 1,2, Bemposta, Vilardevós, Setembro 1978.

Veciñas.

Coplas da seitura

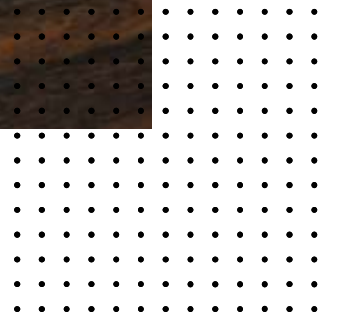
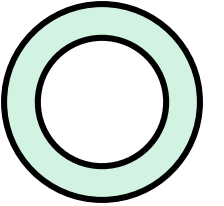
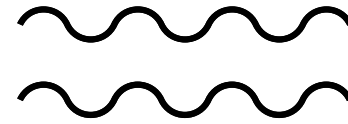
1,2.

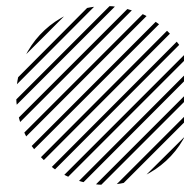
- 1) ¹unque veño da seitura
²ai aunque veño da segada
⁴ainda non veño cansada
- 2) por esta calzada
^{ai} vengo de sembrar pimiento
para que las malas lenguas
ai tenga su divertimiento

O traballo de estudo teórico da peza

- Os textos e publicacións sobre a peza
- Os vídeos, fotografías e documentos adicionais

Os documentos asociados

TEMA <u>O MUNDO DO MAR SEGUN A TRADICIÓN ORAL</u>	CINTA Nº <u>O MAR - 1</u>
ENTREVISTA A: <u>ANTONIO JOSÉ BERNARDEZ VILLAVERDE</u>	EDADES <u>92 ANOS</u>
LUGAR <u>CONCEPCIÓN ARENAL 180. A PRAIA-MOANA TFNO. 310889</u>	PARROQUIA <u>O CARMEN</u>
ENTREVISTA FEITA POR: <u>XOSÉ C. VILLAVERDE ROMÁN</u>	OS DÍAS <u>21-7-92</u>
PARA A PROGRAMACIÓN: <u>TRABALLOS NO CAMPO DE PROMOCIÓN CULTURAL</u>	
GRABADORA <u>SONY TCM - 27</u>	CINTA
CONTADOR DE VOLTAS: <u>SONY TCM -27</u>	
CALIDADE DE GRABACIÓN <u>1 2 3 4 5 6 7 8 9 10</u> INTERÉS CONTIDO <u>1 2 3 4 5 6 7 8 9 10</u>	
OBSERVACIÓNS <u>PERSONA DE VOZ XA GASTADA. EN OCASIÓNS NÓTASE CANSANCIO E AFONÍA</u>	
Popularmente é coñecido por <u>PEPE "FANICO"</u>	

Nº VOLTA	CONTIDO
007	CARA -A-
019	Ten 92 anos
022	O xeito foi usado máis ben en Cangas
043	Diferencia entre o xeito e o bolicho
048	Nome das partes do bolicho
085	A arte. Os traballos en postes
111	Explicación da faena da arte
135	Nome das partes da arte
172	Descrición do aparello do cerco
188	Oríxenes do cerco. Os que o trouxeron os asturianos.
206	A burbullada (ou qurqullada) como localización do peixe.
222	O uso do pistón
250	A influencia das augas (correntes de mar) na pesca
260	A jábega
287	O reparto do peixe
340	O problema no reparto do peixe
355	Os turnos para usar as postas.
400	O bco como aparello de arraste
453	O uso da entallada (ou antallada)
470	O uso das varas na antallada
	O medio mundo, arte para pescar o surelo.
	Descrición do medio mundo.
476	CARA -B-
489	O palangre considerase unha arte de pesca
498	Tipos de peixes que pesca o palangre
536	O palangre chega alcanzar ata unhas dúas millas na totalidade
608	Descrición do armamento do palangre na patela
645	O palangre queda unido á barca por un cabo
687	O bonito pescábase con follao
721	O tanguete ou a tona, son épocas para pescar o bonito no barco parado
730	Isca e liña do bonito
740	A pesca do curricán
772	O curricán non foi usado nos barcos grandes para collar a rincha
786	Os traballos son tres aparellos formados por dúas lizas e unha chousa
790	O sacho, can, anqazo (rastriño) son útiles para mariacar
820	O salabardo tamén é usado para collar troques
840	Os lingueiróns collense cos can e saches.
910	Hai lingueiróns de can e de can.
940	Utilízase o sanchó (sarpón) para collar o lingueirón.
	Descrición do medio mundo e seu uso.
	Hai varios de tipos de mazas: Para camaróns, nécora, choco, faneca...
	As mazas do choco. Descrición das mazas.

TEMA <u>O MUNDO DO MAR SEGUN A TRADICIÓN ORAL</u>	CINTA Nº <u>O MAR - 2</u>
ENTREVISTA A: <u>ANTONIO JOSÉ BERNARDEZ VILLAVERDE</u>	EDADES <u>92 ANOS</u>
LUGAR <u>CONCEPCIÓN ARENAL 180. A PRAIA-MOANA TFNO. 310889</u>	PARROQUIA <u>O CARMEN</u>
ENTREVISTA FEITA POR: <u>XOSÉ C. VILLAVERDE ROMÁN</u>	OS DÍAS <u>21-7-92</u>
PARA A PROGRAMACIÓN: <u>TRABALLOS NO CAMPO DE PROMOCIÓN CULTURAL</u>	
GRABADORA <u>SONY TCM - 27</u>	CINTA
CONTADOR DE VOLTAS: <u>SONY TCM -27</u>	
CALIDADE DE GRABACIÓN <u>1 2 3 4 5 6 7 8 9 10</u> INTERÉS CONTIDO <u>1 2 3 4 5 6 7 8 9 10</u>	
OBSERVACIÓNS <u>PERSONA DE VOZ XA GASTADA. EN OCASIÓNS NÓTASE CANSANCIO E AFONÍA</u>	
Popularmente é coñecido como <u>PEPE "FANICO"</u>	

Nº VOLTA	CONTIDO
004	CARA A
020	Como se curaban os aparellos de cáñamo.
029	Os fíos e redes eran traídas dende Barcelona
039	Os primeiros aparellos aguantaban unha marea ou dúas.
050	Os cascadores estaban nas casetas e a casca de piño viña de Ibiza.
107	Explicación do proceso de casqueo das redes. Formación da casca máis alquitrán. Paso das redes polos pilón e posterior secado.
120	Levábbase as redes a secar a Xunqueira en carros de bois.
	As atedeiras armaban os aparellos según as necesidades de cada...

o mar taboa xeral de contidos									
Nº COTA	COTE	NACIÓN DO COTIZADOR	DATA	TITULO	PARÁMETROS	CONTIDO	NOTAS		
1	01111		52	A PESCA, PESOS E MEDIDAS	pescar embarcación pesos e medidas coste	Os barcos de remo poden cargar en cento vinte cotes			
			58	A PESCA, PESOS E MEDIDAS		Os barcos de remo poden cargar en cento vinte cotes			
			62	A PESCA, EMBARCACIÓN	traballo de mar mantemento de embarcacións e protexer armador	O armador (arquitecto) debe pagar			
			120	A PESCA, EMBARCACIÓN		Os armadores (arquitectos) deben pagar			
			130	A PESCA, EMBARCACIÓN	traballo de mar mantemento de aparellos de pesca de mar empuñado muller	Os armadores (arquitectos) deben pagar			
2	00027	01111	134	CA, EMBARCACIÓN, CARPINTERÍA DE RI	embarcación de madeira traballo de mar mantemento de madeira	O armador (arquitecto) debe pagar			
			170	CA, EMBARCACIÓN, CARPINTERÍA DE RI	traballo de mar carpintería de madeira embarcación madeira	Os armadores de madeira e madeira empuñados de madeira			
			180	CA, EMBARCACIÓN, CARPINTERÍA DE RI	traballo de mar carpintería de madeira embarcación madeira	Os armadores de madeira e madeira empuñados de madeira			
			180	CA, EMBARCACIÓN, CARPINTERÍA DE RI	traballo de mar carpintería de madeira embarcación madeira	Os armadores de madeira e madeira empuñados de madeira			
3	01039	01039	200	A PESCA, PESOS E MEDIDAS	pescar pesos e medidas coste	Os barcos de remo poden cargar en cento vinte cotes			
			300	A PESCA, PESOS E MEDIDAS	pescar pesos e medidas coste	Os barcos de remo poden cargar en cento vinte cotes			
			311	A PESCA, PESOS E MEDIDAS	pescar pesos e medidas coste	Os barcos de remo poden cargar en cento vinte cotes			
			350	A PESCA, PESOS E MEDIDAS	pescar pesos e medidas coste	Os barcos de remo poden cargar en cento vinte cotes			
			395	A PESCA, PESOS E MEDIDAS	pescar pesos e medidas coste	Os barcos de remo poden cargar en cento vinte cotes			
			400	A PESCA, PESOS E MEDIDAS	pescar pesos e medidas coste	Os barcos de remo poden cargar en cento vinte cotes			
			400	A PESCA, PESOS E MEDIDAS	pescar pesos e medidas coste	Os barcos de remo poden cargar en cento vinte cotes			
4	01113	01113	449	A PESCA, O REPARTO	pescar pesos e medidas coste	Os barcos de remo poden cargar en cento vinte cotes			
			468	A PESCA, O REPARTO	pescar pesos e medidas coste	Os barcos de remo poden cargar en cento vinte cotes			
			470	A PESCA, O REPARTO	pescar pesos e medidas coste	Os barcos de remo poden cargar en cento vinte cotes			
			520	A PESCA, O REPARTO	pescar pesos e medidas coste	Os barcos de remo poden cargar en cento vinte cotes			

O traballo de estudo teórico da peza

Batalla de Retorta. Mouros e cristiáns.

Xosé Manuel González Reboredo (2011) (Laza). *Batalla de Retorta. Mouros e cristiáns.* [González Rivero, María] [Araujo, Xosé]

 Video (Batalla de Retorta)
MPG_ReXM_00025_001_en_0_00_01_id414.mp4 - Archivo principal
Dispoñible baixo licencia [Creative Commons Attribution Non-commercial](#).
[Descargar \(128MB\)](#) | [Vista previa](#)

 Texto (Ficha de transcripción, contexto etnográfico e colección de fotografías)
MPG_ReXM_00025_001_en_0_00_01_id414_D.pdf - Material adicional
Dispoñible baixo licencia [Creative Commons Attribution Non-commercial](#).
[Descargar \(4MB\)](#) | [Vista previa](#)

 Imaxe (Capitán mouro e cristián en pleno enfrontamento verbal. Foto: Luis Baños. Visual Q)
MPG_ReXM_00025_001_en_0_00_01_id414_i01.jpg - Material adicional
Dispoñible baixo licencia [Creative Commons Attribution Non-commercial](#).
[Descargar \(1MB\)](#) | [Vista previa](#)

 Imaxe (Detalle dos mouros vencidos. Foto: Luis Baños. Visual Q)
MPG_ReXM_00025_001_en_0_00_01_id414_i02.jpg - Material adicional
Dispoñible baixo licencia [Creative Commons Attribution Non-commercial](#).
[Descargar \(1MB\)](#) | [Vista previa](#)

 Imaxe (Mouros, cristiáns e público asistindo a misa. Foto: Luis Baños. Visual Q)
MPG_ReXM_00025_001_en_0_00_01_id414_i03.jpg - Material adicional

A ficha de cada peza

Ver peza: O MAR 4.5. CARPINTERÍA DE RIBEIRA

Este obxecto atópase no repositorio coa URL
<http://apoi.museodopobo.gal/629/>

Vista previa

Detalles

Accións

Historia

Santos- Villaverde SaVI (1992) (Moaña). **O MAR 4.5. CARPINTERÍA DE RIBEIRA.** [Bernárdez Villaverde, Antonio José]

Audio (Entrevista)

MPG_SaVI_0004_005_en_0_11_20_id629.mp3 - Arquivo principal

Dispoñible baixo licenza Creative Commons Atribución-No Comercial

Descargar (4MB)

Texto (Documento de transcripción e análise)

MPG_SaVI_0004_005_en_0_11_20_id629_0.pdf - Material adicional

Dispoñible baixo licenza Creative Commons Atribución-No Comercial

Descargar (137kB)

Resumo / Descripción

Esta ficha recolle o quinto corte dos que se divide a cuarta das 11 entrevistas realizadas a Antonio José Bernárdez Villaverde por Xosé C. Villaverde Román durante o verán de 1992 na zona de Moaña.

O informante fala da carpintería de ribeira e explica en que consiste calafatear unha embarcación.

Palabras chave: mar , embarcación , estaleiro , carpintería de ribeira , Domaio , calafatear , brea , alcatrán

Tipo de rexistro: Etnográfico xeral

Feito rexistrado: Entrevista

Áreas de coñecemento: SABERES RELACIONADOS COS OFICIOS > Outros oficios
SABERES RELACIONADOS COA ACTIVIDADE MARIÑEIRA > Embarcacións
SABERES RELACIONADOS COA ACTIVIDADE MARIÑEIRA > Saberes sobre o mar e o peixe

Colección: Santos- Villaverde SaVI

A ficha por dentro

Vista previa	Detalles	Accións	Historia
--------------	----------	---------	----------

Tipo

Tipo de rexistro: Etnográfico xeral

Subir

Documento: Audio
(Entrevista)

Formato: Audio. Descrición: Entrevista. Linguaxe: Galego. Visible para: Calquera. Licencia: Creative Commons: Atribución-No Comercial 2.5.

- MPG_SaVi_0004_005_en_0_11_20_id629.mp3

Documento: Texto
(Documento de transcripción e análise)

Formato: Texto. Descrición: Documento de transcripción e análise. Linguaxe: Galego. Visible para: Calquera. Licencia: Creative Commons: Atribución-No Comercial 2.5.

- MPG_SaVi_0004_005_en_0_11_20_id629_D.pdf

Detalles

Referencia administrativa:

MPG_SaVi_0004_005_en_0_11_20_id629

Referencia do arquivo principal:

MPG_SaVi_0004_005_en_0_11_20_id629.mp3

Título descritivo:

O MAR 4.5. CARPINTERÍA DE RIBEIRA

Resumo / Descrición:

Esta ficha recolle o quinto corte dos que se divide a cuarta das 11 entrevistas realizadas a Antonio José Bernárdez Villaverde por Xosé C. Villaverde Román durante o verán de 1992 na zona de Moaña.
O informante fala da carpintería de ribeira e explica en que consiste calafatear unha embarcación.

Linguaxe:

Galego

Estudada:

Si

Feito rexistrado:

Entrevista

Data:

24 xullo 1992

Compilador:

- Villaverde Román, Xosé Carlos

Autor da recolla:

nome
id
url
Villaverde Román, Xosé Carlos
SEN ESPECIFICAR
SEN ESPECIFICAR

Informante:

- Bernárdez Villaverde, Antonio José

Colección:

Santos- Villaverde SaVi

Estado:

España

Comunidade Autónoma:

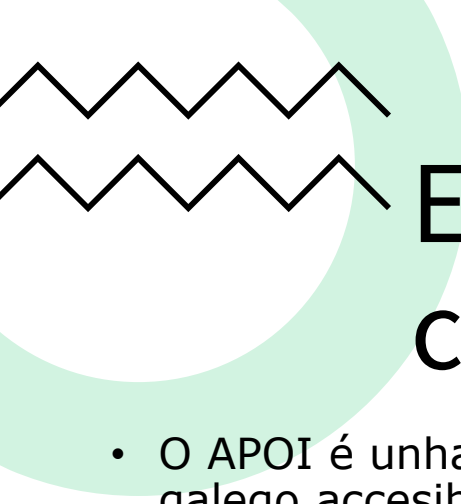
Galicia

Revisións:

Revisións

Transcritor do texto:	P: O Casqueiro. Villaverde Román, Xosé Carlos
Soporte orixinal:	Casete
Duración do corte:	Minutos Segundos 4 48
Notas da recolla:	No verán de 1992 Xosé C. Villaverde Román realizou unha serie de entrevistas na zona de Moaña. O obxectivo era recopilar información de primeira man a través de fontes orais sobre os traballos e a vida cotiá no mar en Galicia de cara a publicación dun libro que levaría por título "O mundo do mar segundo a tradición oral". Os traballos supuxeron todo un exercicio de memoria viva, recopilando unha valiosa información sobre saberes tradicionais do mundo do mar de man das propias persoas protagonistas. O libro nunca se chegou a publicar, non obstante as gravacións orixinais recollidas forman agora parte do APOI, que dispón de tódalas entrevistas realizadas, así como das transcripcións e das análises das mesmas feitas e revisadas polos propios compiladores. Na sede do APOI no Museo do Pobo Galego poden escoitarse as entrevistas completas. Nós eliximos presentar na rede as editadas (revisadas e cortadas en varias partes) polo propio compilador para optimizar o traballo de busca.
Notas sobre os informantes:	O informante, Antonio José Bernárdez Villaverde foi armador dun barco que se chamaba "María del Carmen". Coñecido polo seu nome de pila e alcume: Pepe "Fanico". Nas notas da recolla figura a seguinte observación: "Persoa de voz xa gastada. En ocasións nótase cansancio e afonía."
Notas sobre o texto:	A transcripción fíxose nos 90 e foi revisada no 2021 polo propio compilador e o persoal do APOI. Respectouse a pronuncia da persoa e as palabras e expresións coloquiais transcribíronse tal cual foron ditas. Nalgúns casos, o compilador introduciu notas a pé para aclarar termos ou expresións, ou ben para aportar algún dato relevante sobre o que se está falando. As partes nas que non se entende ben o que di o informante están sinaladas con: (?)
Notas sobre a dixitalización:	Este arquivo chegou ao APOI xa dixitalizado, editado en cortes e gravado en CD. Asemade chegaron as cintas casete orixinais de procedencia.
Palabras chave:	mar , embarcación , estaleiro , carpintería de ribeira , Domaio , calafatear , brea , alcatrán
Campos se especificar:	Informante / Grupo, Data da transcripción do texto, Data da transcripción da música, Transcritor da música, Data de dixitalización, Dixitalizador, Notas sobre a música, Notas sobre a transcripción do texto, Notas sobre a transcripción da música, Notas xerais
Materias	
Áreas de coñecemento:	SABERES RELACIONADOS COS OFICIOS > Outros oficios SABERES RELACIONADOS COA ACTIVIDADE MARIÑEIRA > Embarcacións SABERES RELACIONADOS COA ACTIVIDADE MARIÑEIRA > Saberes sobre o mar e o peixe

En resumidas contas:

- O APOI é unha base de datos de patrimonio inmaterial galego accesible na rede internet:
<http://apoi.museodopobo.gal>
- O APOI dispón de gravacións orixinais de música tradicional, eventos tradicionais en vivo, entrevistas, relatos e gran número de datos etnoculturais asociados que permiten buscalos e contextualizalos
- O APOI é unha ferramenta axeitada para o estudo, a investigación a docencia da nosa cultura tradicional e, mesmo o lecer
- O APOI é unha base de datos do Museo do Pobo Galego, pero os rexistros que alberga son cedidos por autores que asinan os seus traballos de compilación, dixitalización, transcripción, investigación, etc., sendo publicamente recoñecidos como tales e respectados nos seus dereitos.
- O APOI está en construción e é unha valiosa ferramenta de futuro

<http://apoi.museodopobo.gal>

